

Debatt: De tveksamma till EU blir fler

Var sjätte månad utför Statistiska centralbyrån (SCB) en opinionsundersökning om svenskarnas attityd till EU-medlemskap. Vad som sällan nämns i medierna är den stora andelen osäkra väljare.

Under en lång tid låg gruppen "vet ej" kring 20 procent. Men då jäsidan började öka så började även gruppen "vet ej" att växa. Det är inte omöjligt att gruppen osäkra väljare snart kommer att utgöra omkring en tredjedel av väljarkåren.

Det är en hög siffra. Tillsammans med nejsidan innebär det att nästan hälften av landets väljare snart kommer att sakna någon som företräder dem i EU-frågan. Detta är djupt olyckligt ur demokratisk synpunkt.

Det finns även EU-frågor som kan påverka opinionen i en direkt negativ riktning. Frågan om en folkomröstning om den nya EU-konstitutionen får dock vid det här laget anses vara undanmanövrerad, även om en stor del av svenskarna helst hade velat få rösta i frågan.

En annan känslig fråga är Vaxholmsfallet. Domen från EU sände chockvågor genom etablissemangen, och LO:s avtalssekreterare Erland Olausson sade att "Sverige måste ompröva sitt medlemskap i EU...". Även Lars Ohly var inne på samma spår då han krävde att arbetarrörelsen borde ifrågasätta EU-medlemskapet.

Den EU-kritiska sidan har i såväl Danmark som Sverige i praktiken kollapsat.

Det har sedan början av 1990-talet egentligen aldrig funnits någon grupp ledande politiker som kunnat presentera trovärdiga samarbetsalternativ till EU.

Tystnaden har med tiden alltmer lett till en allmän likgiltighet vad gäller EU. Valen till Europaparlamentet följer än tydligare detta mönster, med en valdebatt som i intensitet påminner om ett kyrkofullmäktigeval.

Resultatet blir att en överväldigande majoritet av svenskarna låter bli att rösta.

Det mest realistiska alternativet till EU är ett närmare samarbete i vår egen region mellan Danmark, Sverige och Norge.

Tyvärr råder sedan decennier mindre goda relationer mellan dessa länders politiker, och det nordiska samarbetet har i praktiken upphört för länge sedan. Situationen är både anmärkningsvärd och olycklig, då EU-problematiken för de tre länderna är likartad.

Inom ett starkare skandinaviskt samarbete finns den naturliga plattformen för ett mellanstatligt samarbete, och opinionsundersökningar indikerar dessutom ett mycket starkt folkligt stöd för detta, starkare än för EU i alla tre länderna.

Detta trots att skandinaviskt samarbete egentligen aldrig har diskuterats på allvar av våra folkvalda. De långtgående kulturella likheterna stärker samhörigheten.

Frågan är bara vilka partier som tillsammans börjar driva frågan!

Tomas Larsson

Är aktiv i EU-kritiska rörelser i såväl Sverige som Danmark. Inför EMU-omröstningen 2003 arbetade han för att behålla kronan och inför EU-valet 2004 med junilistan.